

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

Mokestinių ginčų komisijai prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės

Valstybinei mokesčių inspekcijai prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

Muitinės departamentui prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

**DĖL MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VEIKLOS TEISINIO REGLAMENTAVIMO KEITIMO TIKSLINGUMO**

Lietuvos Respublikos finansų ministerija gavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 2025 m. kovo 18 d. raštą Nr. S-1197, kuriame prašoma „išnagrinėti Lietuvos verslo konfederacijos pateiktus siūlymus dėl ikiteisminio mokestinių ginčų nagrinėjimo Mokestinių ginčų komisijoje tobulinimo ir juos aptarti darbo grupėje, sudarytoje verslui reikalingų sprendimų bei perteklinių reikalavimų šalinimo klausimams nagrinėti ir būtinoms priemonėms parengti“ (šis pavedimas „Žiniai“ buvo adresuotas ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Mokestinių ginčų komisijai prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos).

Prašome susipažinti su Lietuvos verslo konfederacijos pateiktais siūlymais dėl ikiteisminio mokestinių ginčų nagrinėjimo Mokestinių ginčų komisijoje prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės tobulinimo ir *pateikti Jūsų išvalgas* dėl pateiktų pasiūlymų (Jūsų išvalgos bus vertinamos Finansų ministerijoje sudarytoje Darbo grupėje verslui reikalingų sprendimų bei perteklinių reikalavimų šalinimo klausimams nagrinėti ir būtinoms priemonėms parengti).

PRIDEDAMA (tik pirmajam ir šeštajam adresatui). Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 2025 m. kovo 18 d. raštas Nr. S-1197 ir šio rašto priedas, 6 lapai.

E. Vizgirda, tel. (8 5) 239 02 28

19450249393754600.docx

VYRIAUSYBĖS KANCLERIS

Nr.

Finansų ministerijai

Ministro Pirmininko pavedimu prašyčiau išnagrinėti Lietuvos verslo konfederacijos pateiktus siūlymus dėl ikiteisminio mokestinių ginčų nagrinėjimo Mokestinių ginčų komisijoje tobulinimo ir juos aptarti darbo grupėje, sudarytoje verslui reikalingų sprendimų bei perteklinių reikalavimų šalinimo klausimams nagrinėti ir būtinoms priemonėms parengti. Apie priimtus sprendimus informuoti pareiškėją (atsakymo kopiją pateikti Vyriausybės kanceliarijai).

Laimonas Rudys

Lietuvos verslo konfederacijai

Teisingumo ministerijai

Ekonomikos ir inovacijų ministerijai

Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos

Mokestinių ginčų komisijai

Egidijus Vizgirda, tel. 8 5239 0228, +37069031986, el. p. egidijus.vizgirda@finmin.lt

Perteklinių reikalavimų verslui šalinimo komisijai
Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos

2025 m. kovo 13 d., Nr. 25-008EVK

EFEKTYVIOS VALSTYBĖS KOMISIJOS SPRENDIMAS DĖL IKITEISMINIO MOKESTINIŲ GINČŲ NAGRINĖJIMO MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJOJE

Visuomeniniais pagrindais veikianti Efektyvios valstybės komisija (**Komisija**) – Lietuvos verslo konfederacijos įsteigtas bei jos narių ir asociacijos „Unicorns Lithuania“ bei Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacijos vystomas projektas, kurio tikslas – perteklinių ribojimų kurti vertę Lietuvos valstybei šalinimas, siekiant kuo sklandesnio valstybinių institucijų darbo. Komisija tame tarpe pristatė platformą www.strigebiuokratijoje.lt, per kurią kviečia verslą ir viešojo sektoriaus darbuotojus teikti perteklinio reguliavimo atvejus, juos visus nešališkai analizuoja ir svarsto, formuluoja pasiūlymus jų sprendimui.

Komisija gavo pranešimą apie problemą, aprašomą šiame rašte. Šią problemą apsvaustė Komisija, dalyvaujant Inetai Rizgelei, Dovilei Burgienei, Rūtai Vainienei, Šarūnui Frolenko ir Agnei Selemonaitei

1. Problemos aprašymas ir analizė

Ikiteisminis mokestinių ginčų nagrinėjimas – privaloma ikiteisminė procedūra, taikoma kilus mokestiniam ginčui tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus. Tokius ginčus nagrinėja centrinis mokesčių administratorius ir (arba) Mokestinių ginčų komisija (MGK). Ikiteisminis mokestinių ginčų nagrinėjimas, lyginant su teisiniu procesu – greitesnė, pigesnė ir labiau specializuota procedūra. Apskundimo terminas, per kurį mokesčių mokėtojas turi teisę paduoti skundą mokestinį ginčą nagrinėjančiai ikiteisminei institucijai yra 20 dienų, o sprendimas dėl skundo dėl mokestinio ginčo priimamas per 60 dienų, kuris mokesčių mokėtojo prašymu Mokestinių ginčų komisijos sprendimu gali būti sutrumpintas iki 30 dienų. Taip pat, ikiteisminis mokestinių ginčų nagrinėjimo procesas mokesčių mokėtojams leidžia išvengti didelių procedūrinių išlaidų.

Ikiteisminis mokestinių ginčų nagrinėjimas yra specializuotas – t. y., ginčus, kylančius tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus nagrinėjantys asmenys turi specifinių žinių

ir patirties mokesčių teisės srityje, specializuojasi konkrečiai mokestinių ginčų nagrinėjime, gali užtikrinti vieningą ir nuoseklią mokesčių įstatymų aiškinimo ir taikymo praktiką. Jeigu ikiteisminį mokestinių ginčų nagrinėjimą centriniame mokesčių administratoriuje (t. y. VMI prie FM arba muitinėje) greičiau reikėtų laikyti ir vertinti kaip administracinę peržiūrą (nes vertinami pavaldžių vietos mokesčių administratorių sprendimai), tai nagrinėjimas MGK iš tiesų turi potencialo būti profesionalia, nepriklausoma ir efektyvia, realiai teismų darbo krūvį ir biurokratinį procesą mažinančia institucija.

Šiuo metu MGK yra prie Vyriausybės veikianti ikiteisminė mokestinius ginčus tarp mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus (Valstybinės mokesčių inspekcijos ar Muitinės) nagrinėjanti institucija. Mokestinių ginčų komisiją iš viso sudaro penki nariai (MGK pirmininkas ir keturi nariai), kurie yra skiriami ketveriems metams. MGK nariu gali būti skiriamas nepriekaištingos reputacijos asmuo, turintis finansų, teisės ar ekonomikos magistro kvalifikacinį laipsnį arba jį atitinkantį aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip trejų metų darbo stažą mokesčių, muitų ar įmonių teisės srityje. Pretendentus į MGK narius atranka Lietuvos Respublikos finansų ministro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro sudaryta komisija, o pretendentų atranką organizuoja Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Ministro Pirmininko teikimu, skiria Mokestinių ginčų komisijos narius ir iš jų paskiria MGK pirmininką.

Šiuo metu Mokestinių ginčų komisiją sudaro MGK pirmininkė bei keturios MGK narės, kurios visos (dauguma – be jokios pertraukos prieš tampant MGK narėmis) yra buvusios Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI) darbuotojomis. Per pastaruosius 10 m., besikeičiant MGK sudėčiai, vos keli MGK nariai anksčiau nebuvo dirbę VMI, tiesiogiai privačiame sektoriuje patirties turėjusių MGK narių skaičius – dar mažesnis. VMI kasmet skelbia mokestinių ginčų dėl sprendimų dėl patikrinimo aktų tvirtinimo rezultatus (šiuo metu rezultatai paskelbti iki 2023 m. imtinai). Skelbiama rezultatų statistika rodo, jog nuo 2020 m. MGK kasmet daugiau kaip 90 proc. sprendimų priima VMI naudai: 2020 m. – 96 proc., 2021 m. – 93 proc., 2022 m. – 93 proc., 2023 m. – 91 proc. sprendimų priimta VMI naudai.

Pačios Mokestinių ginčų komisijos kasmet skelbiamose veiklos ataskaitose (šiuo metu veiklos ataskaitos paskelbtos iki 2023 m. imtinai), nurodoma, jog: 2023 m. MGK per metus priėmė 205 sprendimus dėl mokestinių ginčų (2022 m. – 181; 2021 m. – 182; 2020 m. – 196). Iš jų 2023 metais MGK patvirtino – 116 (2022 m. – 114; 2021 m. – 114; 2020 m. – 129) mokesčių administratoriaus sprendimų. Likusi dalis – 89 (2022 m. – 67; 2021 m. – 68; 2020 m. – 67) mokesčių administratoriaus sprendimai MGK buvo arba panaikinti, arba pakeisti, arba perduoti mokesčių administratoriui nagrinėti. Tikslūs panaikintų mokesčių administratorių sprendimų (t. y. mokesčių mokėtojų naudai priimtų sprendimų) ir mokesčių administratoriui

nagrinėti iš naujo grąžintų bylų (t. y. sprendimų, kuriais mokesčių administratoriams sudaryta galimybė pasitaisyti, nes pirminiu sprendimu apskaičiuotos sumos nepagrįstos) skaičiai šioje statistikoje nėra išskiriami. Juos galima būtų sugretinti su sumomis, dėl kurių ginčai nagrinėti, ir sumomis, kurios Mokestinių ginčų komisijos patvirtintos kaip apskaičiuotos pagrįstai ir panaikintos, kaip neteisingos. Pavyzdžiui, 2023 m. MGK išnagrinėjo mokestinius ginčus dėl bendrai 15,98 mln. Eur mokesčių ir su jais susijusių sumų, iš kurių MGK panaikino 1,72 mln. Eur (t. y., 10,76 proc.) mokesčių administratorių apskaičiuotų mokesčių ir su jais susijusių sumų, kas koreliuoja ir su VMI statistika.

Komisijos vertinimu, mokestinių ginčų, dėl kurių mokesčių mokėtojai kreipiasi į MGK, mažėjimas ir mokesčių administratoriaus naudai priimamų, o ir mokesčių administratoriui pakartotinai nagrinėti grąžinamų sprendimų bendra statistika rodo, kad MGK labai ribotai atlieka nešališkos, specializuotos ir profesionalios ginčų nagrinėjimo institucijos funkciją, vis mažiau prisideda ir prie administracinių teismų krūvio sumažinimo. Jos sprendimus grąžinti ginčus pakartotinai nagrinėti mokesčių administratoriui (daugeliu atveju tiesiog nesiimat atsakomybės sprendimo priimti pačiai) tam tikrais atvejais galima laikyti tiesiog papildomu biurokratiniu procesu.

2. Išvados

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad MGK tokia, kokia ji yra šiandien, savo misijos ir funkcijos nebeatlieka, sukuria perteklinę ginčų instanciją ir perteklinę reguliavimo našta mokesčių mokėtojams. Jai reikalingi esmingesni pasikeitimai, kurie sudarytų sąlygas jai veikti efektyviau, leistų mokėtojams realiai ginti savo teises, identifikuotų mokesčių įstatymų spragas, prisidėtų prie administracinių teismų krūvio mažinimo, mokesčių administravimo procesų gerinimo ir mokesčių mokėtojų pasitikėjimo valstybe stiprinimo.

Siekdama gerinti MGK veiklos modelį, tame tarpe stiprinant ir pačią instituciją, Komisija teikia šiuos siūlymus:

1. Į MGK formavimo procesus plačiau įtraukti ir mokesčių mokėtojų atstovus:
  - 1.1. Įstatyme numatyti, kad kvalifikacijos reikalavimus atitinkančius Kandidatus į MGK narius turėtų turėti teisę teikti ne tik finansų ministras ir teisingumo ministras, bet ir asocijuotos verslo struktūros;
  - 1.2. atrenkant ir skiriant MGK narius numatyti, kad bet kuriuo metu MGK būtų bent du nariai (iš penkių), atrinkti ne iš teisingumo arba finansų ministro nominuotų kandidatų, t. y. asocijuotų verslo struktūrų nominuotų kandidatų;

- 1.3. Į finansų ministro ir teisingumo ministro sudaromą MGK narių atrankos komisiją taip pat turėtų būti įtraukti Lietuvos advokatūros ir asocijuotų verslo struktūrų nominuoti nariai, kurie sudarytų bent pusę tokios atrankos komisijos narių.
2. Mokesčių administratoriaus darbuotojams, pretenduojantiems į mokestinių ginčų komisijos narius, taikyti bent 1 metų privalomą „atšalimo“ laikotarpį.
  3. Atvejus, kuomet MGK gali perduoti bylą pakartotinai nagrinėti mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo, reglamentuoti aiškiau. Mokesčių administratoriui pakankamai nepagrindus savo sprendimo, toks sprendimas turėtų būti tiesiog panaikinamas.
  4. Išplėsti MGK nagrinėjamų ginčų sąrašą, jiems priskiriant ir ginčus dėl mokesčių administratoriaus sprendimų pritarti arba nepritarti mokesčių teisės aktų nuostatų taikymui būsimajam sandoriui (Mokesčių administravimo įstatymo 37¹ straipsnis), taip pat dėl privalomosios muitinės išduodamos informacijos (tarfinės ir kilmės), ginčus dėl visų aplinkosauginių mokesčių (šiuo metu MGK nagrinėja tik skundus dėl mokesčio už aplinkos teršimą), ginčus dėl mokestinės prievolės apskaičiavimo pagal Mokesčių administravimo įstatymo 104¹ str. ir skundus dėl mokesčių administratoriaus sprendimų, kuriais mokestis nepriskaičiuojamas (tačiau, pavyzdžiui, yra mažinami mokesčių mokėtojo deklaruoti mokestiniai nuostoliai).
  5. Mokestinių ginčų nagrinėjimas centriniame mokesčių administratoriuje savo esme nėra ikiteisminis ginčo nagrinėjimas, o tik institucijos (VMI ar muitinės) priimto savo pačios sprendimo administracinė peržiūra, kurioje nėra daugelio objektyvaus ginčų nagrinėjimo aspektų, pradedant ginčą nagrinėjančio asmens nepriklausomumu ir nešališkumu. Dėl to tinkamai pertvarkyta MGK galėtų tapti vienintele ir privaloma ikiteisminio mokestinių ginčų nagrinėjimo institucija.

Jei šie siūlymai nebus įgyvendinami, Komisija laikys MGK betiksle ir pertekline ginčų nagrinėjimo institucija ir tokiu atveju siūlys ją naikinti.

Komisija yra pasiruošusi diskutuoti su Jumis dėl šių siūlymų įgyvendinimo. Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Komisijos pirmininkas

Andrius Romanovskis

EFEKTYVIOS
VALSTYBĖS
KOMISIJA

LVK Lietuvos
verslo
konfederacija

Vytis Savukynas, el.p. vytis@lvk.lt, mob. +37064832988.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos finansų ministerija 288601650, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS VEIKLOS TEISINIO REGLAMENTAVIMO KEITIMO TIKSLINGUMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-03-25 Nr. 6K-25/1525
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2025-03-26 Nr. D7-3106
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Darius Sadeckas, pavaduojanti viceministrą Kristupą Vaitiekūną
Sertifikatas išduotas	DARIUS SADECKAS, Lietuvos Respublikos finansų ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-03-25 17:55:51 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-03-25 17:56:01 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2024-06-12 09:10:29 – 2028-06-11 09:10:29
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.80.3
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Sertifikato (subjektas: DBSIS, galioja nuo: 2022-05-19 16:48:06) kelio tikrinimas nesėkmingas. Sertifikato galiojimas jau pasibaigė 2025-05-18 16:48:06, o turėtų galioti datai - 2026-04-17 13:36:53. (DBSIS 2025-03-25 18:02:04) Sertifikato (subjektas: DBSIS, galioja nuo: 2022-05-19 16:48:06) kelio tikrinimas nesėkmingas. Sertifikato galiojimas jau pasibaigė 2025-05-18 16:48:06, o turėtų galioti datai - 2026-04-17 13:36:53. (DBSIS 2025-03-26 08:09:45)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-04-17 13:36:53 DBSIS